

SAMHÄLLSUTVECKLINGSKONTOR
Avfallschef
Kari Wigart

KOMMUNSTYRELSEN
2025-10-23

Avfallstaxa för Täby kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att fastställa *Avfallstaxa* daterad den 12 september 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *Avfallstaxa* ska gälla från den 1 januari 2026.
3. Kommunfullmäktige beslutar att fastställd *Avfallstaxa* ska ersätta tidigare taxa beslutad av kommunfullmäktige den 25 november 2024, § 183.

Sammanfattning

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka kostnader för insamling, transport och behandling av olika avfallstyper, drift av sopsugsanläggning, investering i kärl och annan utrustning samt övriga kostnader för verksamheten såsom personal, information och utveckling.

Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att vid slutet av år 2025 uppgå till ett underskott om 8,5 mnkr. I budget för år 2026 planeras för ett överskott om 2,5 mnkr, vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av år 2026 prognostiseras att uppgå till minus 6 mnkr.

I förslaget till *Avfallstaxa* som ska gälla från den 1 januari 2026, föreslås en höjning av grundavgiften med 16 procent på grund av ökade kostnader och höjda utgifter för tjänster som täcks av grundavgiften.

För de rörliga avgifterna föreslås höjningar som varierar beroende på val av abonnemang, varav säckhämtning och verksamheter har den största höjningen.

Tillsammans, grundavgift plus rörlig avgift, föreslås höjningar mellan 13 och 20 procent beroende på kundkategori och val av abonnemang.

Stadsbyggnadsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 21 oktober 2025.

Ärendet

Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad och avgifterna i taxan ska täcka kostnader för insamling, transport och behandling av olika avfallstyper, drift av sopsugsanläggning, investering i kärl och annan utrustning samt övriga kostnader för verksamheten såsom personal, information och utveckling.

Taxan är uppdelad i tre delavgifter:

- Grundavgift; fast avgift beroende på tjänster för enfamiljshus, verksamhet, flerbostads- eller fritidshus.
- Rörlig avgift; hämtnings- och behandlingsavgift för rest-/matavfall.
- Tilläggsavgifter; avgifter för tjänster som är valfria att nyttja.

Avfallsverksamhetens resultatfond (tidigare års ackumulerade resultat) prognostiseras att vid slutet av år 2025 uppgå till ett underskott om 8,5 mnkr. I budget för år 2026 planeras för ett överskott om 2,5 mnkr, vilket skulle göra att resultatfonden vid slutet av år 2026 prognostiseras att uppgå till minus 6 mnkr.

I förslaget till *Avfallstaxa* som ska gälla från den 1 januari 2026, föreslås en höjning av grundavgiften med 16 procent. För de rörliga avgifterna föreslås det höjningar som varierar beroende på val av abonnemang, varav säckhämtning och verksamheter har den största höjningen. Tillsammans, grundavgift plus rörlig avgift, föreslås höjningar mellan 13 och 20 procent beroende på kundkategori och val av abonnemang. Generellt föreslås en höjning av tilläggsavgifter för att uppnå kostnadstäckning.

Grundavgift

Grundavgiften är en fast avgift beroende på tjänster för enfamiljs-, flerbostads-, fritidshus eller verksamheter.

Grundavgiften justeras upp med 16 procent för år 2026 på grund av ökade kostnader för tjänster som täcks av grundavgiften. Den ersättning kommunen får från producentorganisationerna (PRO) för separat insamling av förpackningar

täcker inte de kostnader kommunen har för insamlingen och överstigande kostnader finansieras därför av grundavgifterna. Ökade kapitalkostnader för investeringar och ökade verksamhetskostnader, samt höjda avgifter för bland annat återvinningscentral bidrar till höjningen av grundavgifterna.

Rörliga avgifter

Rörliga avgifter är insamlings- och behandlingsavgift för rest- och matavfall.

Obligatorisk utsortering av matavfall har bidragit till ökade insamlingskostnader då majoriteten av hushållen har två kärl som töms samt ökade kostnader för förbrukningsvaror som påsar mm. Kommunen har inga kostnader för behandling av matavfall och mängden avfall till förbränning har minskat sedan införandet. Sammantaget bedöms höjda avgifter för förbränning av restavfall vägas upp av minskade mängder till förbränning.

Sammanfattningsvis höjs grundavgift plus rörlig avgift med 13 till 20 procent beroende på kundkategori och abonnemang, varav säckhämtning och verksamheter har den största höjningen. Styrning mot mindre kärl och glesare hämtintervall, samt byte från säckhämtning till kärhämtning, kvarstår.

Tilläggsavgifter

Tilläggsavgifter är avgifter för tjänster som är valfria att nyttja. Generellt föreslås en höjning av tilläggsavgifter för att uppnå kostnadstäckning.

Taxan har kompletterats med differentierade felsorteringsavgifter för olika behållartyper. Tjänsterna för insamling av fett från fettavskiljare och pumpbart matavfall och slam från enskilda anläggningar har kompletterats med en bomkörningsavgift.

Kommunerna ansvarar för separat insamling av förpackningar (papp-, plast-, metall- och glasförpackningar). Producentansvaret kvarstår, och PRO ska ersätta kommunerna för deras kostnader för insamling, transport, anordnande av omlastningsplatser, överlämning av det förpackningsavfall som kommunen samlat in, samt för informationsinsatser. Då den totala ersättningen kommunen får från PRO inte motsvarar kostnaderna kommunen har för förpackningsinsamlingen kan fastighetsägarnas ersättning inte höjas för år 2026 och stannar på samma nivå som för år 2025.

Taxejämförelse

Alla kommuner bygger sina avfallstaxor på olika sätt och en jämförelse är därför svår. Avfallstaxan används som styrmedel och det varierar vad inriktningen för styrningen är i olika kommuner. I Nils Holgersson-undersökningen jämförs kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning för en flerbostadsfastighet i alla Sveriges 290 kommuner. För år 2024, den senaste publicerade undersökningen, placerade sig Täby kommun på plats nummer 47 för kostnaderna för sophämtning. Det är den lägsta placeringen av SÖRAB-kommunerna.

För verksamheter ligger Täby kommuns avgifter avsevärt lägre jämfört med de flesta andra jämförbara kommuner i Stockholms län.

För enfamiljshus erbjuder Täby kommun större valfrihet i abonnemang än de flesta andra jämförbara kommuner som har avgifter för abonnemang, ej vikt taxa eller behovstömning. Täby kommuns avgifter är lägre än de flesta jämförda kommuner, både för grundavgiften och rörliga avgifter.

Täby har ett större utbud av tilläggstjänster än andra jämförda kommuner, och avgifterna är lägre. Som ett exempel kan abonnemang för trädgårdsavfall jämföras med närliggande kommuner. Täbys avgift för denna tjänst är lägre samt hämtas oftare än motsvarande tjänst hos närliggande kommuner.

Taxans utveckling

Avtalen för insamling av avfall i Täby kommun indexregleras årligen med avfallsindex. Indexutvecklingen varierar från år till år och är därför en osäkerhetsfaktor i kostnadsutvecklingen framöver. Behandlingskostnaderna och andra avgifter som betalas till SÖRAB kommer med stor sannolikhet fortsätta höjas. För kommande år är därför utvecklingen av kostnader för insamling och behandling osäker, men förväntas stiga.

Separat insamling av matavfall är obligatoriskt och kostnaderna för insamlingen har ökat då fler kärl töms, samt ökade kostnader för utrustning så som matavfallspåsar. Däremot förväntas behandlingskostnaderna minska på sikt då kommunen inte betalar för behandling av matavfall. Sammantaget bedöms höjda avgifter för förbränning av restavfall vägas upp av minskade mängder till förbränning.

I januari 2027 ska kommunerna ha infört fastighetsnära insamling av förpackningar. Detta innebär ytterligare kärlinvesteringar och ökade tömningskostnader under kommande år. I och med detta behöver taxans konstruktion ses över. För att behålla det stora tjänsteutbudet kommunen erbjuder kan flera tjänster som i dag är inkluderade i grundavgiften göras om till tilläggstjänster mot avgift, för att minimera höjningar av grundavgifterna.

Införande av verksamhetssystem för avfallsverksamheten kommer initialt innebära höjda utvecklingskostnader som påverkar avfallstaxans grundavgifter. På längre sikt förväntas det inte påverka avfallstaxan nämnvärt.

Sammantaget ger ovannämnda förändringar en ekonomisk osäkerhet i både positiv och negativ riktning. Kostnadsutfallet har direkt påverkan på avfallstaxans avgifter.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Jenny Gibson
Samhällsutvecklingschef

Bilagor

1. Avgift för vanliga abonnemang daterat den 12 september 2025
2. Förslag till *Avfallstaxa 2026* daterat den 12 september 2025
3. Tjänsteutlåtande från stadsbyggnadsnämnden daterat den 12 september 2025
4. Protokollsutdrag från stadsbyggnadsnämnden

Expedieras

Stadsbyggnadsnämnden

Kari Wigart, Avfallsenheten